

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 15. marca 1927.

Telefon št. 552.

STEV. 30.

Vlada za znižanje davčnih bremen.

Obupni klici izžemanega davkoplačevalca so našli svoj odmev končno tudi pri vladi, ki je vendar uvidela, da tako ne more naprej. Zato je na seji ministrskega sveta dne 11. marca t. l. sklenila sprejeti v prihodnji finančni zakon amandmane, s katerimi se davčna bremena izdatno znižajo.

Med temi amandmani so najvažnejši sledeči:

1. Vlada lahko prenese na oblasti posamezne posle državne uprave in jim za to posle odstopi tudi ustrezajoče vire dohodkov. Ta odločba je načelne važnosti, ker zagotavlja oblastnim samoupravam razvoj delokroga in tudi za to potrebna denarna sredstva.

2. Davki se morejo plačevati namesto v gotovini s priznancami o 20 odstotnem odbitku, izvršenem ob zamenjavi kronskih novčanih. Ugodnost je omejena samo na one, ki se izkažejo s priznancami, glasečimi se na njihovo ime.

3. Prostovoljni darovi, ki jih dajejo razna podjetja dobrodelnim in kulturnim društvom in ustanovam, se oproste vsakega davka. To ugodnost, za katero so se gospodarski krogi živo prizadevali, je razumeti v tem zmislu, da se bodo prostovoljni darovi pri odmeri posebne pridobnine, katero plačujejo podjetja, smatrali za odbitne postavke.

4. Hranilne vloge se oproste rentnine in invalidskega davka. Ugodnost ima namen pospeševati plodono nalaganje denarja v onih delih države, kjer še ni tako udomačeno kakor pri nas.

5. Davčni minimum za davek na zaslužek telesnih delavcev se zviša od 5000 Din na 6000 Din kar pomenja vsaj en korak naprej k zblizanju davčnega minima z eksistenčnim minimom.

6. Na dohodnino se ne pobira 30 odstotni linearni povešek. S to ugodnostjo se dohodnina v Sloveniji povprečno zniža za eno četrtino. Dohodnine se je na primer za leto 1926 predpisalo v Sloveniji z državnim pribitkom Din 39.099.070 Din iz linearnega poveška Din 11.729.721, skupaj 50.828.791 Din.

7. Nove hiše se oproste davka v mestih s preko 50.000 prebivalci za dobo 20 let, s preko 25.000 prebivalci za dobo 15 let in v ostalih mestih za dobo 10 let. Poročila glede te ugodnosti niso zadosti jasna, ker ne navajajo, ali se prostost nanaša samo na državni davek brez pribitkov, ali pa tudi na pribitke in avtonomne doklade in ali se bo nova prostost dovoljevala res samo v mestih, ne pa tudi na deželi.

8. Znižajo se takse: emisijske takse delniških družb od 4% na 3%, prenosne takse pri premičninah od 2% na 1% in pri nepremičninah od 6% na 4%. Izprememba se je po poročilih izvršila, ker še ni pričakovati, da bi za to določena komisija v doglednem času dovršila za noveliranje taksnega zakona potrebna dela.

9. Za račune o potrošku v gostilnah, restavracijah, kavarnah v krajih, ki imajo preko 2000 prebivalcev, se bo taksa po 20 par v bodoče pobirala pavšalno, kar bo brez dvoma pobiranje bistveno poenostavilo.

10. Šole, šolska mladina, Orli, Sokoli, telovadna društva, Rdeči križ in invalidska društva se oproste veseličnih davkov za koncerte, zabave, bioskope in znanstvena predavanja.

11. Državna trošarina na špirit se zniža za poljedelske tvornice na 15 Din

50 par, za industrijske tvornice za na 17 Din. S tem bo cena špirta padla za izdelke industrijskih tvornic za 8 Din. Padec cene bo povzročil trgovini veliko izgubo ker razpolaga z izdatnimi zalogami, katere še niso razprodane in so obremenjene s sedanjo trošarino, ki znaša za hektolitersko stopnjo 25 Din. Gospodarske organizacije so že ukrenile potrebno, da se trgovstvo obvarje te izgube.

12. Ukine se trošarina na riž, cikorijo, sveče in karbid. Trošarina na riž znaša sedaj za 100 kg Din 20, na kavine nadomestke za 100 kg Din 60 na karbid za 100 kg Din 60 in na sveče za 100 kg Din 40. Lojeve in voščene sveče so bile že sedaj proste trošarine.

13. Denaturirani bencin se sme trošarine prosto porabljati za pogon poljedelskih strojev. Sedaj se je smel bencin brez trošarine porabljati samo za pogon žitne mlatilnice in motornega pluga.

14. Trošarina na pivo se določi na 60 Din za 100 litrov. Odredba je brez dvoma v zvezi s preureditvijo pobiranja pivarine na način, ki je že sedaj uveljavljen v Srbiji, kjer se pobira trošarina od množine in ne pivnega mošta brez ozira na saharometerske stopnje.

S temi amandmani je pokazala vlada, da uvideva težak položaj gospodarstva, katerega so previsoka davčna bremena ne v zadnji vrsti spravila v sedaj vedno bolj trdo gospodarsko krizo.

ENOTNI DOBAVNI POGOJI BEOGRAJSKIH GROSISTOV S KOLONIJALNIM BLAGOM.

Beograjski grosisti s kolonijalnim blagom so se na zadnji seji svojega Udruženja dogovorili, da prodajajo od dne 1. marca t. l. blago na kredit samo pod sledečimi pogoji: odprt račun za 15 dni ali proti menici za 30 in 60 dni od dne dobave.

PRODAJA KISOVE KISLINE.

Ministrstvo za narodno zdravje je pred časom izdalo odlok, s katerim je promet odnosno prodajo kisove kisline bistveno omejilo na način, ki je vzbudil v trgovskih krogih odločen odpor. Na prošnjo gospodarskih korporacij se je ministrstvo trgovine in industrije zavzelo za interese trgovine in doseglo, da je ministrstvo za narodno zdravje dne 8. februarja 1927 preklicalo prvotni odlok ni odločilo, da ostanejo za prodajo 80 odstotkov kisove kisline še nadalje v veljavi predpisi, ki so v tem pogledu dosedaj veljali v posameznih pokrajinah.

ZA PREUREDITEV KREDITIRANJA OFICIJELNIH DENARNIH ZAVODOV.

V naši javnosti so se že ponovno čule pritožbe, da oficijelni denarni zavodi, med katere štejemo državno hipotekarno banko, pošto hranilnico in Narodno banko, pridruži pa se jim v doglednem času še državna obrtna banka, ne porazdeljujejo pravilno svojih kreditov na posamezne dele naše države. Da se prepreči te pritožbe, ki večinoma niso neutemeljene, dobi minister za trgovino in industrijo v prihodnjem finančnem zakonu pooblastilo, da preuredi kreditiranje navedenih zavodov v tem zmislu, da se bodo pri podeljevanju kreditov upoštevali vsi deli in kraji naše države po številu prebivalstva.

KOMISIJA ZA ZUNANJO TRGOVINO.

V ministrstvu trgovine je pričela posloovati posebna komisija, ki se bo bavila z vprašanji naše zunanje trgovine.

Pred znižanjem državne trošarine na alkohol in na žganje.

Iz trgovskih krogov smo dobili sledeči dopis:

Vlada je sklenila, da v prihodnjem finančnem zakonu zniža državno trošarino na alkohol in žganje. Baje se ob tej priliki proširi pobiranje državne trošarine tudi na Srbijo in Črno goro, kar bo omogočilo, da ostanejo državni dohodki iz trošarine na dosedanjih višini. Znižanje trošarine razumljivo trgovci z veseljem pozdravljamo, ker bo izdatno tudi pocenilo to blago, ki vendar ni namenjeno, da bi izključno pospeševalo pijančevanje. Upe na izboljšanje položaja pa nam grenijo izgube, ki bodo zadele one, ki imajo znatnejše množine alkohola in žganja na zalogi. Vse te zaloge smo nakupili z vkalkulirano trošarino 25 Din za hektolitersko stopnjo in je tem primerno dražje plačali. Kakor hitro pride v promet alkohol in žganje po znižani trošarini, bo cena primerno padla in trgovci bo za vsako hektolitersko stopnjo izgubil na zalogi najmanj 8 Din. Kadar se je državna trošarina zviševala, je financa vsakokrat popisovala zaloge in pobrala tudi od zalag povišano trošarino. Upamo, da na popis ne bo pozabila tudi sedaj, ko se trošarina zniža in preti trgovcem težka izguba, če imajo na zalogi le količjak špirta ali žganja. Izguba bi bila jako občutna v sedanji dobi, ko postaja kriza vedno bolj trda.*

* Opomba uredništva. — Kakor smo informirani se je za ugodno rešitev tega vprašanja zavzela Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in v sporazumu z Zvezo trgovskih gremijev in združenj v Ljubljani opozorila odločujoče faktorje na izgube, ki prete trgovskemu stanu.

Kupujočemu občinstvu!

V zadnji številki Trgovskega lista sem čital članek »O nadležnosti inozemskih potnikov«, ki je za današnje razdrapanje gospodarske razmere, v katerih živimo, zelo značilen. Smatram za potrebno, da mu še nekaj dodam, ker nikakor ne gre, da bi še nadalje trpeli, da nas bodo lastni ljudje, od katerih bi bilo pač pričakovati, da bodo podpirali domače trgovstvo, še nadalje izigravali.

Časi so preresni in potrebno je, da se branimo z vsemi srdestvi. Da živimo pod pezo davčnih in drugih socialnih dajatev, ter da smo izčrpani do kosti, so končno sprevideli tudi v našem lepem Beogradu, kjer o tem prej sploh niso hoteli slišati. Po snažnih hišah in lepih cestah so nas ocenili vse brez izjeme za bogataše, kar je seveda pomagalo k temu, da je romalo vse do zadnje pare v centralno blagajno. Sedaj pa k predmetu. Trgovski list je že opetovano prinesel stvarne članke, v katerih je opozarjal našo javnost na inozemske trgovske potnike in njihove nerealne kupčije, ki jih izvršujejo zlasti v Ljubljani in Mariboru. Žal ti članki niso našli onega odmeva kakor bi ga zaslužili. Potrebno je, da o predmetu ponovno razpravljamo.

Pred nekaj meseci se je pojavil v Ljubljani zastopnik neke dunajske firme in ponujal pri privatnikih potom naročilnih listov obleke po meri. Govori se, da je dotični zastopnik dobil naročil za nič manj kakor za 350 do 400 oblek — in to povdarjamo samo pri privatnikih. Pred menoj leži tak naročilni list neke dunajske tvrdke za moško modo, iz katerega je raz-

vidno, da je neki gospod iz Florjanske ulice naročil svoječasno pri avstrijskem potniku sukno za 1400 Din. Iz naročilnega lista je razvidno, da je stvarno pristojno sodišče te tvrdke v Mariboru. Prav gotovo ima ta tvrdka v Mariboru, morda tudi v Ljubljani kako fingirano firmo, pod koje imenom skuša razpošiljati naročene stvari.

Inozemske tvrdke, ki na ta način vršijo svojo kupčijo, ne plačujejo nikakih davkov, socialnih in tudi ne drugih dajatev. Ni čuda, da se inozemci potem rogajo našim davčnim in obrtnim oblastvom. Posebno pa je inozemec dostopen pri našem damskem svetu, ki mu odpira vrata na stežaj in mu daje zaslužiti kolosalne vsote.

Čas bi bil, da se že enkrat prepričajo tudi oni, ki naročajo v inozemstvu blago, da dobijo pri domačih trgovcih najmanj tako blago in vsaj po isti ceni in morda še boljše in ceneje kakor pri inozemcu. Seveda našim ljudem ugaja predvsem vse, kar diši po inozemstvu, tudi če je slabše. Ne moremo pač zabraniti, da si ta ali oni, ki potuje slučajno v inozemstvo, nabavi tam kake malenkosti, da si pa naročujejo privatniki blago pri inozemskih potnikih kar za cele tisočake, tega se ne sme dopustiti, zlasti ne, ker je to tudi po obrtnem redu prepovedano.

Zaenkrat opozarjamo v prvi vrsti vse one, ki se borijo proti davkom, da nas pri tem vsaj v skupnem delu in borbi za obstanek podpirajo.

Poglejmo si pa sedaj še drugo stran. Dan za dnevom, leto za letom krožijo po Ljubljani številne pole, prihajajo različne osebe, ta ali ona narodna dama, ki želi govoriti samo z g. šefom. Skoro si človek ne more misliti, koliko takih pol kroži po Ljubljani. In ne nabira se samo s strani domačinov, nabiralec prihajajo iz vseh delov naše države. Ni ga še kraja v Jugoslaviji, ki ne bi po svojih zastopnikih pobiral za različne namene med ljubljanskimi trgovci.

Tudi temu nismo nikdar ugovarjali, vendar bi pa morali tudi domači odjemalci upoštevati, da žrtvuje trgovec leto za letom mnogo tisočakov v dobrodelne namene.

Zato apeliramo na javnost, naj nas v teh težkih časih podpira in naj že vendar enkrat neha kupovati pri inozemskih potnikih in zastopnikih, ki nimajo niti pravice do neposredne prodaje netrgovcem in naj jih, ako se le-ti usiljujejo, naznanijo obrtni oblasti.

Pričakujemo, da nas bode javnost podpirala, nasprotno bomo prisiljeni združiti se in sklepati o samopomoči proti takim brezobzirnežem. Poznamo dobro nekaj narodnih oseb, ki dosledno kupujejo vse svoje potrebščine v Trstu, Gradcu ali na Dunaju. Prosimo, da to že enkrat opustijo, ker bi sicer bili prisiljeni, da jih javno ožigosamo in da nanje opozorimo carinske oblasti. Toliko za danes.

Trgovec.

Okrožnica ljubljanskega gremija.

Agilni ljubljanski Gremij trgovcev, ki hoče tudi na polju stanovske organizacije kazati pravo pot vsem drugim organizacijam je poslal v petek vsem članom, ki niso še naročniki »Trgovskega lista« dopis, ki ga pri našamo v nadi, da bodo temu koraku ljubljanskega gremija sledili vsi drugi gremiji. Brez stanovskega glasila je uspešno delovanje organizacij skoro nemogoče, zato je priporočati

vsem gremijem, da primeru ljubljanskega gremija sledijo. Dopis ljubljanskega gremija se glasi:

Popolna mlačnost trgovskih krogov in brezbriznost napram svojemu strokovnemu ter stanovskemu glasilu, ki brez moralne in gmotne pomoči poedinih članov ne more uspešno vršiti svoje naloge kot zaščitnik gospodarskih interesov in kot informator pridobitnih krogov, je prisililo Zvezo trgovskih gremijev kakor tudi upravništvo »Trgovskega lista«, da apelirata na posamezne Gremije, da posvetijo svojemu glasilu potrebno pažnjo. Pripominjamo, da ni niti ena dvasetina vseh trgovcev naročena na svoje stanovsko glasilu, dočim so skoro vsi advokati, hranilnice in posojilnice, denarni zavodi, državni in civilni uradi naročniki »Trgovskega lista«. Tozadevno izkazuje ljubljanski gremij po informacijah redakcije glede številnih naročnikov z ozirom na število članstva predzadnje mesto, medtem ko podeželski gremiji glede števila naročnikov zavzemajo prav častna mesta.

Vsled tega je gremijski odbor v svoji odborovi seji sklenil nasloviti Vam v pojasnilo sledeče:

Ze stara poslovice pravi »da je tisk najostrejši in najmočnejše orodje«. Kdor ima močan tisk, ta v javnosti nekaj velja, potem njega uveljavlja svoje zahteve in kar je najglavnejše, prinese mu ugled in uvaževanje tudi na najmerodajnejših mestih. Živimo v časih, ko se upošteva le tistega, ki je glasnejši.

Ni nam treba povdariti, da je močna organizacija najtrdnjša opora v boju za stanovske interese. Nikdar pa ne smemo pozabiti, da število ne odločuje, pač pa zavednost. Krepiti stanovsko zavest, to mora biti naloga naše organizacije.

Ne smemo pozabiti tiska, ki mora biti predstavnik naše organizacije, naših zahtev in naše volje v širši javnosti. Tisk imamo, »Trgovski List« je naše glasilu, ki pa se že vsa poveljna leta bori s finančnimi težkočami, ker se zbira okrog njega le peščica zavednih trgovcev, ki vedo, da je dober list učitelj in borec obenem. Vzemimo si za vzgled delavske organizacije, v katerih je vsak član tudi naročnik in mora plačati naročnino s tedenskim prispevkom. List krepi njihovo organizacijo, zato so pa dosegli take uspehe, zlasti na socialno-političnem polju.

Tudi pri nas bo treba temeljite izpremembe, če hočemo, da bodo naši protesti prišli izven štirih sten naših zborovalnih dvoran in če nam je na tem, da bo postal list glasilu slovenskih trgovcev.

Vkljub velikim režijskim stroškom je celoletna naročnina le 80 Din, katera bi se vsekakor pri večjem številu naročnikov dokaj znižala.

Zvezi trgovskih gremijev se je te dni posrečilo priti do sporazuma z lastništvom lista. Glasom sporazuma se je lastništvo lista popolnoma odreklo vsakemu vmešavanju v redakcijo lista, tako, da so za pisavo in vsebino lista edino merodajni člani redakcijskega odbora Zveze trgovskih gremijev in je tedaj tudi v tem oziru odpadel vsak pomislek, da list ni čisto v rokah naše organizacije.

Sleheri član mora biti agilen, poživljen, sotruden našega lista, kateri se vsikdar zavzema za naše gospodarske interese. Z vstrajanjem in doslednim ter stvarnim delom, kakor tudi s stvarno kritiko gospodarskim krogom škodljivih pojavov je »Trgovski List«, katerega vodstvo je v rokah našega priznanega strokovnjaka g. dr. Plessa, tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, dosegel zlasti v tako težavnem vprašanju kakor je davčno vprašanje splošno upoštevanje na merodajnih mestih.

Zato je moralna dolžnost vsakega člana, da za list agitira in je tudi sam zvest naročnik.

Da pa list tudi gmotno ojačimo, je dolžnost članov, da inserirajo tudi v svojem stanovskem glasilu. Smotrena agitacija bo število naročnikov zvišala, list se bo potem lažje uredoval, postal bo še bolj zanimiv. Vsak član ima v svojem stanovskem glasilu dovolj prostora, da izraža svoje misli in želje.

V smislu teh misli pričakujemo, da postanete takoj zanesljivi naročnik Tr-

govskega lista ter Vas uljudno naprošamo prijaznega obvestila z ozirom na predstoječi dopis.

Po naročilu redakcijskega odbora se Vam bo list redno dostavljal in prepričani smo, da se nanj naročite. — Načelnik: Ivan Gregorc, l. r.

Italijanske gospodarske razmere.

V italijanski poslanski zbornici je v petek, ob zaključku razprave o proračunu podal minister za narodno gospodarstvo Belluzzo obširno poročilo o gospodarskih razmerah v državi. Iz poročila poznamemo naslednje interesantne podatke:

»Proizvodnja vseh številnih evropskih civiliziranih držav preživlja dobo krize, ki se vsakotoliko časa ponavlja, kakor se ponavljajo za dobrimi letinami slabe letine. Tudi v bodoče se bodo ponavljale podobne krize. Ta kriza nastaja iz cele vrste raznih vzrokov. V proizvodnji je ravnotako kakor na borzi. Kadar se vrednostni papirji dvigajo, tedaj občinstvo naravnost tekmuje v nakupovanju istih, kadar pa padajo, tekmuje v prodajanju teh vrednostnih papirjev. Vsi tekmujejo v proizvodnji kaknega blaga, kadar se njegova vrednost dviga, a istotako hitijo v prodajanju blaga, kadar njegova vrednost pada in tedaj nastopi kriza. Tudi italijanska industrija ni mogla izbežniti mednarodnemu zastoju, zato preživlja danes zares težavno, toda ne težko krizo. Število brezposelnih, ki je znašalo v januarju 1926 153 tisoč in približno 9000 napol brezposelnih, je naraslo v mesecu januarju 1927 na 225.000, medtem ko je delalo v istem mesecu 52.000 delavcev po skrajšanem urniku, 11.600 pa se je vrstilo na delu. V februarju 1926, je znašalo gornje število 126.000, v februarju 1927 pa 250.000 brezposelnih, toda to število bo utegnulo znatno pasti radi pričenjajočega poljskega dela. Te številke pa nikakor ne smejo vznemirjati, posebno ne, ako se primerjajo s številom brezposelnih v drugih državah, in tudi radi tega ne, ker utegnejo pomeniti le prehodni pojav. Toda bolezen je tu in zato je treba napraviti pravilno diagnozo in pričeti z zdravljenjem. Italijanska industrija boleha, kakor to čudno zveni, zares na posledicah hiperprodukcije. Italijanski proizvodni krogi so sklepali, da se podobnim pojavom izognejo s tem, da pospešijo naraščanje proizvodnje, padanje vrednosti lire, in ne da zboljšajo proizvodna sredstva. Zato so se zatekali v preveliki meri h kreditu ali pa izključno le h kreditu. Narasle obrestne mere so postale tudi za zdravo industrijo neznosne, za poljedelstvo pa naravnost nemogoče. Ko so pričele uvedbo revalutacijske politike in vsled padanja cen nekaterih izdelkov občutno padati, je ostala italijanska proizvodnja s polnimi skladišči blaga, izdelanega iz drago plačanih surovin. Ta pojav so hoteli nekateri krogi pripisati predvsem novi valutni politiki, pri čemur so docela pozabili na svetovno gospodarsko krizo. Iz statistik sledi, da se je italijanski povojni izvoz pričel dvigati v približno istem razmerju kakor pred vojno, iz česar sledi, da ni valutna politika vlade prav nič škodovala industriji. Nasprotno ta politika bo prinesla velike koristi, ako se bosta industrija in trgovina po njej ravnali ter jo podpirali. Znižanje delavskih mezd ni ravno najboljšo sredstvo za znižanje proizvodnih stroškov, ampak so mnogo boljše druga sredstva, ki so sicer v začetku precej težavna, a postanejo zato pozneje mnogo lažja.«

V svojem nadaljnjem govoru razpravlja minister obširno o vplivu, katerega izvajajo na cene izdelkov štirje proizvodni faktorji: Cene surovin, delavske meze, splošni stroški in dobiček. Po kratki razpravi o strokovnem šolstvu, o konkurzi, o sleparijah in higijeni dela, zaključuje minister svoj globoko zasnovani govor z izjavo o finančni politiki vlade, ki vede državo naproti svetli bodočnosti. Govoru ministra sledijo prisrčne ovacije in čestitke ministrov in poslancev.

Vprašanje naše socialne zakonodaje.*

Predno razpravljamo o vprašanju naše socialne zakonodaje, moramo naglasiti, kar smo kot mednarodna delodajalska organizacija v Brüsslu in v Ženevi ter doma kot industriji ponovno navajali, namreč, da smo mi industrijski delodajalci v načelu za izvedbo socialne politike, ki naj bi nudila vsem delavcem v naši državi najmanj minimum humane eksistence, ker smatramo, da je njihovo zavarovanje zoper nezgode in bolezen prva in glavna naloga dobre socialne politike. Njena nadaljnja naloga bi bila, da uveljavi vse že znane odredbe za zaščito delavcev in njihovih družin in nazadnje tudi osemurni delavnik. Vendar pa so te idealne naloge odvisne od stvarne možnosti, ne rešeno je še vprašanje, doklej naj gredo omenjene odredbe, edini si še nismo glede praktičnih sredstev in glede počasnejšega ali hitrejšega tempa, v katerem bo po stvarni možnosti mogoče doseči cilje dobre socialne politike. Čim bolj je kaka država v industrijskem pogledu razvita, tem širše in mnogoštevilnejše so navedene možnosti, meje gredo lahko tem dalje in sredstva so tem izdatnejša, tempo uveljavljanja pa tem hitrejši. V primeri s temi predpogoji je tudi njena delavska zakonodaja naprednejša. V mednarodni zakonodaji, kakoršno uveljavljajo mednarodne konference dela v Ženevi, je določena povprečna možnost zavarovanja eksistence delavcev. Potemtakem morejo zakoni najnaprednejših in industrijsko razvitih držav eventuelno iti tudi preko okvira omenjene mednarodne zakonodaje, zakoni industrijsko nerazvitih držav pa bi se vsekakor morali v najboljšem slučaju držati tega okvira. Med tem ima naša država, da si industrijsko ni razvita, delavsko zakonodajo, koja gre v marsikaterem oziru preko okvira mednarodnih delavskih konvencij. To je slučaj pri nekaterih odredbah zakona o zaščiti in zavarovanju delavcev. Ti zakoni so v zapadnih državah pogosto jako zastarali za našo delavsko zakonodajo. Poleg tega je uprava naših socialnih naprav ekstenzivna in razmeroma draga napram onim na zapadu. Ako iščemo razlogov, vsled katerih so se ti zakoni uveljavili in taka praksa udomačila, vidimo, da je eden glavnih vzrokov nezadostno sodelovanje vseh zainteresiranih činiteljev ob uveljavljanju teh zakonov. Izdelani so v pisarnah brez ozira na praktične potrebe. Vsled tega so nepopolno vplivali na razvoj naše industrije in zato so se morali, da ne bi popolnoma upropastili industrije, v nekaterih krajih neenako izvajati. To je hkratu tudi vzrok, da stoji industrijski delodajalec v naši državi na stališču, da je treba socialne zakone revidirati v tem smislu, da bi se gibal v okviru mednarodne delavske zakonodaje, kolikor je ta ratifikovana tudi v drugih državah, a koja bi brez dvoma bila ugodna tudi za delavce, ker bi preprečila redukcije in ustavitve dela v tovarnah in zmanjšala brezposelnost v državi. Ureditve administracije bi vsled pocenitve zmanjšala režijske stroške ne samo v prilog delodajalcem, ampak tudi delavcem.

V smislu povedanega bi se tudi mi z naše strani zavzemali za to, da naša država zadosti dolžnosti, katero je prevzela z Versalsko pogodbo in da predloži mednarodne konvencije dela Narodni skupščini. Že večkrat smo se zavzeli za to, da se večji del tem mednarodnih konvencij, koje so ratificirane v zapadnih državah, tudi pri nas ratificira. In pred kratkim je skupščina res ratificirala dvanajst mednarodnih konvencij dela.

Glede osemurnega delavnika se hočem omejiti na ugotovitve, da se hoče vprašanje sredstev za pospešno ratifikovanje Vašingtonske konvencije in z njim v zvezi tudi vprašanje morebitne izpremembe te konvencije verjetno obravnavati na eni prihodnjih sej mednarodne konference dela v Ženevi.

* Poročilo glavnega tajnika Centrale industrijskih korporacij v Beogradu g. Gjoka Curčina na zboru Centrale 21. februarja 1927.

Kar se tiče dnevnega reda letošnje mednarodne konference dela, hočemo opozoriti naše člane na potrebo, da se od naše delodajalske strani sporazumemo v vprašanjih dnevnega reda mednarodne konference dela. Mi smo vstrajali pri ministrstvu za socialno politiko, da se osvoji naše stališče v odgovoru na mednarodni biro dela. Da bo to mogoče, potrebno je, da se člani pravočasno odzovejo pozivu ministrstva. Dnevni red letošnje mednarodne konference dela bo obsegal tri točke in sicer: a) zavarovanje delavca za slučaj bolezni; b) delavski sindikat in c) minimum delavskih mezd.

Ker se pri nas namerava reformirati zavarovanje delavcev, bi bilo oportuno, da počakamo s pripravljanimi deli do konca mednarodne konference, ker se bo na tej konferenci v odborih in v plenumu vsekakor razpravljalo možnost čim modernejši organizacije te naprave, s katerimi bi se mogli tudi mi ob reformi našega delavskega zavarovanja okoristiti. Vprašalne pole glede delavskega zavarovanja je že poslala centrala industrijskih korporacij svojim članom in pričakuje odgovor. Vprašalne pole in poročila glede ostalih točk dnevnega reda dostavi Centrala ali ministrstvo za socialno politiko svoječasno, ko dospo iz Ženeve.

Glede vprašanja dela v tovarnah ob nedeljah in praznikih je Centrala večkrat posredovala v ministrstvu za socialno politiko, pred dvema tednoma tudi pri ministrstvu samem. Uvidevajoč, da se more to vprašanje šele takrat končno in pravično rešiti, ko se posreči izenačiti oba koledarja, se bo Centrala pri ministrstvu za socialno politiko zavzela za to, da v vprašanju izenačenja koledarja podvzame inicijativo čim preje, ker se je to vprašanje pokrenilo tudi od naučne strani in se je v sosednih državah že praktično rešilo.

Obravnavanje vprašanja tujih delavskih moči daje industriji še vedno zadosti povoda za pritožbe, dasi se je v tem oziru položaj v zadnjem času nekoliko izboljšal. Te pritožbe so naperjene proti miromalijam, katere povzroča politika ministrstva za socialno politiko, pa tudi ministrstva trgovine in industrije glede zaposlitve tujih delavskih moči. Dočim se na eni strani ničesar ne ukrene, da bi se preko strokovnih šol in tečajev dvignila kvalifikacija domačega delavstva, se na drugi strani delajo težave dotoku tujih strokovnjakov. Lansko leto se te stvari v ministrstvu za socialno politiko ali v obče niso ali pa samo provizorno reševale, tako da se je nagomililo preko tisoč aktov, ki čakajo na podpis. Ministrstvo za notranje zadeve je mnogo kulantnejše postopalo v tem pogledu. Prerekali bi se mu moglo edino le, da ne daje dovoljenj za bivanje preko enega leta ter onemogoča Generalni direkciji carin, da bi dovoljevala carine prost uvoz za selitve (pohištvo) kvalificiranih delavcev. Tako postopanje napram inozemcem ne samo, da povzroča direktno škodo naši industriji, ampak onemogoča ob nedostatku strokovnih šol edino možnost vzgojevanja naraščaja domačih strokovnih delavcev.

Trgovina.

Pooblaščenca agencija SHS v Manchesteru ima odslej naslednji naslov: Vitkovitch Brothers, 89, Oxford Street, Manchester, England.

Madžarska vina. V čehoslovško-madžarskih trgovinskih pogajanjih je bil dosegel sporazum v vprašanju uvoza madžarskih vin.

Zunanja trgovina Latvije. — Lani je štela zunanja trgovina Latvije 1.492.000 ton v vrednosti 448.6 milijonov latov. 1 lat je ca 11 dinarjev. Importa je bilo 975.000 ton v vrednosti 260.2 mil. latov, eksporta 517.000 ton v vrednosti 188.4 mil. latov. Na čelu latvijskih odjemalcev je Anglija s 64 milijoni latov, za njo Nemčija s 45.7, Belgija s 26.8, Rusija z 10.2 mil. latov itd. Največ je pa prodala v Latvijo Nemčija, za 103.4 mil. latov, daleč za njo je bila Anglija s 25.7 in Poljska s 16.3 mil. latov.

Valter Leaf umrl.

Večkrat smo že pisali o njem. Do lani je bil predsednik Mednarodne trgovske zbornice, do smrti je bil predsednik Westminsterke banke, ene od velikih londonskih velebank, 75 let je postal star. Bil ni samo eden najznamenitejših angleških narodnih ekonomov in velik gospodarski talent, bil je tudi izreden poznavalec klasičnega starega veka, zlasti Homerja in grške arheologije. Rojen leta 1852, je študiral v Cambridgeu, je vstopil po dovršenih študijah v očetov obrat in se je nato posvetil bankarstvu. Bil je tudi med ustanovitelji londonske trgovske zbornice in eden angleških delegatov pri ustanovitvi Mednarodne trgovske zbornice v Parizu leta 1920. Tej zbornici je posvetil vso svojo pozornost, kot se je sploh temeljito bavil s proučevanjem evropskih gospodarskih vprašanj. Poleg tega je pa še kar naprej študiral Homerja in je priobčil tudi dve znanstveni deli o njem. Bil je izboren predavatelj, pisal je pisma v starogrškem jeziku, poleg angleščine je govoril tudi še rusko in perzijsko. Z Leafom je legel v grob eden najodličnejših ekonomov in znanstveno delujočih mož sedanjih dni.

FRANCOSKI FRANK.

Banque de France je začela denarni trg precej ostro nadzorovati, in mislijo finančni krogi, da se vrši prav sistematično in počasno stabiliziranje. Že davno so rekli, da hočejo stabilizirati frank samo v trdnem razmerju do zlate vrednote. In tu vidijo vsak, da je razmerje 1:5 računsko veliko lažje kot na primer 431/32 ali kaj podobnega. To razmerje 1:5 bi odgovarjalo tudi razmerju 1:20 proti švicarskemu franku. Od provizorične stabilizacije je bila napravljena že polovica pota in bi se pri sedanjem prav počasnem razvrednotenju franka doseglo gori omenjeno razmerje nekako na koncu aprila. Za stabilizacijsko razmerje 1:5 proti zlati vrednoti govori tudi dejstvo, da je izvršila Belgija enako preračunjenje, čeprav ne v razmerju 1:5, temveč v razmerju 1:6. Če bi se to izvršilo, bi bila nova francoska vrednota dosti nad belgijsko.

Davki in takse.

Davek na poslovní promet. Donos davka na poslovní promet je bil proračunjen za leto 1925 na 200, za leto 1926 pa na 215 milijonov dinarjev. Dejansko se je na tem davku pobralo v letu 1925 Din 222 milijonov in v letu 1926 Din 181.6 milijonov. V Sloveniji se je pobralo tega davka v l. 1925 Din 47 milijonov in v l. 1926 Din 39 milijonov. Ker je davek na poslovní promet izrazil konjunkturi davek, se v številkah donosa zrcali vsa gospodarska kriza, ki se v zadnjih letih vedno bolj uveljavlja in dobiva značaj krize konzuma, kajti promet se je od leta 1925 na leto 1926 znižal v naši državi za 4100 milijonov, od tega samo v Sloveniji za 800 Din milijonov, pri čemur pa še niso upoštevani posli, ki niso zavezani davku na poslovní promet (uvoz in izvoz itd.) ki se tudi niso dvignili.

Donos neposrednih davkov v letu 1926. V letu 1926 se je pobralo v naši državi na neposrednih davkih in približkih 1 milijardo 839.892.118 Din. Donos se razdeli sledeče: neposredni davki in približki 884.8 milijonov, 300 odstotni in 30 odstotni izredni pribitek 477.5 milijonov, invalidski davek 181.3 milijonov, vojaška komorska doklada 75.3 milijona, davek na poslovní promet 181.6 milijonov, uradniškega davka 58.6 milijonov in vojnice 1 milijon. Napram letu 1925 se je donos znižal za 60 milijonov, vendar pa še vedno presega proračun za 86 milijonov Din.

Promet.

Konferenca za pristaniško tarife ob Jadranu. Te dni je odpotovala iz Beograda na Dunaj posebna delegacija, ki se udeležila konference za priključitev specijalne pristaniške tarife na Jadranu. Konferenca ki se je udeležijo zastopniki Avstrije, Čehoslovaške, Madžarske, Italije in Jugoslavije, ima namen izdelati specijalno pristaniško tarifo, ki naj bi omogočala konkurenco severnih nemških pristanišč.

Industrija.

Ameriška Investing Company v Centralni Evropi. Tivrdka Harriman Co v Newyorku je skupaj z Niževavstrijsko Eskomptno družbo ustanovila zavod, imenovan »Centralneevropska Investing Co.«; sedež je v Newyorku. Sodelujejo tudi tri druge banke, ena je belgijska, ena francoska, ena švicarska. Glavnica družbe znaša 4 milijone dolarjev in se po potrebi lahko zviša. Namen družbe je nakup prvovrstnih akcij in udeležb etc., avstrijskih in drugih kontinentalnih podjetij.

Denarstvo.

Zrebanje državne rente za vojno škodo dne 15. in 21. februarja t. l. — Definitivna ofcijelna lista dobitkov loterijske 2% državne rente za vojno škodo, izzrebanih v dneh 15. in 21. februarja 1927, je zborničnim interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ob običajnih uradnih urah.

Japonsko bankarstvo. Japonska vlada je osnovala svoj čas bančni anketni odbor za pospeševanje ozdravitvenega in koncentracijskega gibanja v japonskem bankarstvu. To od vlade podprto koncentracijsko gibanje kaže že dobre posledice. Kmalu bodo predložili tudi nov bančni zakon, po kojem bi bila kot najmanjša glavnica bank določena vsota 1 milijon jenov. To zvišanje kapitala naj bi se izvršilo v bodočih petih letih, a bi bilo zelo težavno, ker bi bilo prizadetih 1045 bank, to je 70% vseh bank. Med tem je povišek kapitala zelo napredoval. Leta 1913 je bilo že 40% takih bank, ki so imele 100.000 jenov glavnice, leta 1925 jih je bilo samo še 17%. V isti dobi se je dvignilo število bank z glavnico nad 1 milijon jenov od 6.7 na 32% skupnega števila in na 87% skupnega kapitala. 1 jen = ca 28 dinarjev.

Ameriške emisije l. 1926. V statistiki ameriških emisij leta 1926 vidimo na čelu I. P. Morgana and Co s 400.847.000 dolarji; takoj za njim je družba Dillon, Read and Co s 397.830.000 dolarji. Inozemske

emisije na ameriških trgih so se leta 1926 takole porazdelile med vodilne ameriške banke: Dillon Read and Co 180 milijonov 690.000 dolarjev, Morgan and Co 116.640.000, Blair and Co. 113.271.000 Harris Forbes and Co 55.200.000 dolarjev itd. Nam znana Blairova skupina je torej v prvi vrsti bank, ki kreditirajo.

Ruski upniki. V najbližjem času se bo vršil na Dunaju kongres vseh tistih evropskih civilnih oseb, ki so bile v Rusiji oškodovane. Pobudo sta dali dve zapadneevropski zvezi. To priliko porablja listi dunajski krogi, ki so proti državi podpora v pospeševanju eksporta v Rusijo. Nerodno je to, ker Nemčija eksport v Rusijo — kakor že vemo — z velikimi krediti izredno podpira. Zato navajajo vzroke, da so pogoji pospeševanja v Nemčiji in Avstriji bistveno različni.

iz naših organizacij.

Vrednost organizacije sodimo po nje delovanju. Nedelavne organizacije so v borbi za stanovske interese samo ovira! Od nekaterih gremijev nismo doslej dobili tekom celega leta niti ene vrstice. Ali nimajo člani dotičnih gremijev res nobenih pritožb, nobenih želja, da organi, zacije, koje so poklicane, da zastopajo njih interese tako molčijo? Tako molčanje napravi utis, da žive ponekod še v časih zlatih konjunktur. Rubrika »Iz naših organizacij« je določena za uradne objave organizacij. Mnogi gremiji v tej rubriki še sploh niso bili imenovani. Mar niso imeli tekom leta niti ene seje? Vsaj občni zbor bi morali prijaviti.

Opomini na organizacije niso prijetni, toda primorani smo, da pokažemo na napaake, koje škodijo ne samo članom dotičnih organizacij, ampak celokupnemu trgovstvu!

»Trgovski list«.

Občni zbor gremija trgovcev v Novem mestu se bo vršil dne 20. marca ob 13. uri v zborovalnici mestnega magistrata v Novem mestu. Udeležba je za vsakega člana obvezna.

RAZNO.

Nedeljsko delo v Moskvi. Zadrugne trgovine življenskih potrebščin v Moskvi so vložile na krajevni sovjet prošnjo, da se jim dovoli, da smejo imeti svoje prodajalne odprte tudi ob nedeljah. 22 od teh trgovin prodaja blago vsake vrste, 6 obutev in blago za obleke, 2 razno blago za dnevno potrebo, 2 samo obutev. Domneva se, da bodo dovolili sovjeti prodajo ob nedeljah samo v delavskih krajih.

Otvoritev nove prometne pisarne. — Opozarjamo na inserat, v katerem Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani naznanja otvoritev nove prometne pisarne za nakup in prodajo hiš in zemljišč ter oddajo in zamenjavo stanovanj. Ker podjetje ni ustanovljeno radi dobička, temveč v svrhu doseganja prave vrednosti v prodajo danih objektov, je nova pisarna velikega pomena za našo gospodarstvo. Zlasti pri oddaji stanovanj bo lahko izdatno pripomogla, da se bodo s prenehanjem stanovanjske zaštite stanovanja oddajala za razmeram primerno najemnino. Zato pisarno vsakemu prodajalcu in kupeu toplo priporočamo.

Najbolj obsežno mesto Berlin prekaša kar se tiče površine, na kateri stoji, vse druge tekmovalke med svetovnimi glavnimi mesti, čeprav je po številu prebivstva komaj na četrtem mestu. New-York šteje osem in pol, London sedem in pol, Pariz 4 in pol milijona prebivalcev. Berlin meri 880 km² in kdor bi hotel napraviti izlet okrog mesta, bi moral prehoditi 234 km dolgo pot.

Po svetu. Credito Italiano ima 400 milijonov lir glavnice, je imel lani 51.94 mil. čistega dobička in bo razdelil 10-odstotno dividenco. — Avstrijska Narodna banka izkazuje za lansko leto 18.2 mil. šilingov čistega dobička, dividenda je 10 in pol odstotna. — Na koncu februarja je imel ameriški jekleni trust za 200 tisoč ton manj naročil kot na koncu januarja. — Ameriška produkcija cinka v februarju je znašala nad 51.000 ton, zaloge 28. februarja so znašale 33.000 ton. — Poročajo, da bo svetovna produkcija bakra padla letos za 10 do 15 odstotkov. — Dresdener Bank izkazuje za preteklo leto 11.91 mil. mark čistega dobička (leta 1925 8.67 mil.). Nove akcije bodo dobile 5-odstotno dividenco, stare 10-odstotno (l. 1925 8%). Kreditirji 1352 mil. mark, likvidnost 62 in pod odstotka. — Crédit Lyonnais je imel lani 49 milijonov 173.517 frankov čistega dobička (leta 1925 42.928.000). Upravni svet predlaga dividendo 90 frankov (80 frankov). — Crédit Commercial de France v Parizu bo od čistem dobičku 23.559.000 frankov razdelil 10 odstotno dividendo, Crédit du Nord v Parizu ob dobičku 24.826.600 fr. dividendo 55 frankov, Banque de Paris et des Pays-Bas v Parizu pa dividendo 85 frankov. — Brodovje Hapage je vstavljeno v bilanco za leto 1926 s 176 milijoni mark (l. 1925 94), bančni dolg se je tekom lanskega leta znižal za 15 milijonov mark. Vsebinski brodovja je dosegla en milijon ton. — Na Nemškem nameravajo znižati sladkorni davek od 21 na 14 mark za met. stot, takozvani hektoliterski dohodek na žganje pa zvišati od 280 na 380 mark. Proti zvišanju davka na pitno žganje je odpor velik in pravijo, da bi imelo zvišanje za posledico precejšnje nazadovanje porabe. — Pšenične zaloge, ki so z njimi razpolagali ameriški farmarji 1. marca t. l., so znašale okoli 180 milijonov bušlov ali 15.7 % pridelka leta 1926. 1. marca 1926 so znašale zaloge 99 mil. bušlov ali 14.8 % letine iz prejšnjega leta, 1. marca 1925 pa 114 milijonov bušlov ali 13.1 %. — Na prvem velesejmu v Pragi v septembru 1920 je razstavilo 1935 trdk, na letošnjem pomladanskem velesejmu, vršecem se od 20. do 27. t. m., bo zastopanih 2360 trdk. Leta 1920 je pokrival razstavni prostor 14.539 kvadratnih metrov, letos jih pokriva 30.644. Štiri moravske banke se bodo združile v eno, s pravno močjo od 1. januarja 1927. — Češka hranilnica je imela na koncu februarja nad 620 milijonov Kč hranilnih vlog. — Na koncu tekočega meseca bodo prispeli na Češko prvi transporti argentinske pšenice, ki so jo nakupili domači mlini v večjih množinah in s katero hočejo nadomestiti del ogrske in jugoslovanske pšenice. — Celovec je najel pri Kreditnem zavodu na Dunaju po-

40% rabata pri 1 kratnem letnem prometu = 40%

25% rabata pri 4 kratnem letnem prometu = 100%

ČAJNA ROČKA

RESNIČEN DOBIČEK NAMESTO NAVIDEZNEGA

dosežete s prodajo mešanice čajne ročke. Višina dobička pri posameznem zavitku ni merodajna, temveč doseženi skupni promet. Po naši obširni propagandi dosežete v naših

MEŠANICAH-ČAJNE ROČKE

tekoče največje promete. Vaš dobiček ni navidezen, temveč resničen!

R. Seelig & Hille, uvozniki-čaja, Dresden-A. 1

Poštni predal št. 374

NAVODILA ZA POSETNIKE VELESEJMA V PRAGI.

Ker se bo mnogo naših bralcev, kot ob vsakem velesejmu, tako tudi ob priliki tekočega velesejma v Pragi (od 20. do 27. marca) odpeljalo v Prago, navajamo nekoliko važnih navodil za posetnike tega velesejma.

Popusti na železnicah. Na češkoslovaških in jugoslovanskih železnicah (osebni vlaki in brzovlaki) imajo posetniki velesejma popust 50%, ki velja v dobi od 10. do 27. marca pri potovanju tja in od 20. marca do 6. aprila pri povratku. Na avstrijskih železnicah imajo posetniki 25% popusta, ki velja od 16. do 27. marca pri potovanju v Prago in od 20. do 31. marca pri potovanju nazaj.

Vizumi. Posetniki Praškega velesejma ne rabijo čl. vizuma in lahko prekoračijo mejo na podlagi velesejske legitimacije in to v dobi od 20. III. do 6. IV. 1927.

Legitimacije, na podlagi katerih si posetniki pridobijo omenjene olajšave, se dbe za Din 22 pri zastopnikih PVV (Putnik, Matelj in Cie) ali pri čl. konzulat v Ljubljani, pri katerih se tudi lahko dobe vse nadaljnje informacije.

Cena vožnje v Prago. Vpoštevajoč gorinavedene olajšave stane vožnja iz Ljubljane v Prago Din 560 tja in nazaj v III. razredu brzovlaka in Din 990 v II. razredu brzovlaka tja in nazaj.

Prenočišča v Pragi preskrbi vsakemu posetniku na željo pisarna velesejma v Pragi.

Glason odloka zveznega urada za zunanje zadeve Avstrijske republike ne rabijo posetniki praškega velesejma niti avstrijskega tranzitnega vizuma.

ČEHI ODPOVEDUJEJO AMERISKE KREDITE?

Vsled napredujoče pocenitve v obrestni meri so začeli misliti merodajni krogi na Češkoslovaškem na to, da bi odpovedali precej drago ameriško posojilo iz leta 1925. To posojilo znaša 25 milijonov dolarjev, je 7 in pol odstotno in se lahko odpove vsakega 1. aprila ali 1. oktobra na trimesetni rok. Odplačilo bi se moralo izvršiti po 105 odstotkov — sedaj notira posojilo na borzi v Newyorku 107 odstotkov. Če bo stvar postala konkretna, bodo posojilo odpovedali 1. oktobra.

sojilo 5 milijonov šilingov. — 7. aprila praznuje budimpeška trgovska in obrtna zbornica 75-letnico svojega obstanka. Na slavnostno zborovanje so povabili zastopnike vseh inozemskih trgovskih zbornic. Hkrati bo izdala budimpeška zbornica monumentalno delo o svoji zgodovini, ki bo pa obsegalo tudi zgodovino razvoja vsega ogrskega gospodarstva v preteklih letih. — Produkcija premoga na Angleškem se stalno dviga in je dosegla že 5.500.000 ton na teden. — Svetovna produkcija volne je dosegla v letu 1926 3.060.730.000 angleških funtov, kar pomeni napram letu 1925 dvig 78 milijonov funtov. Avstralska produkcija se je dvignila za 35 milijonov funtov, produkcija U. S. A. pa za 18 milijonov funtov. — Svetovna produkcija sladkorja izkazuje za lansko leto prvič po sedmih letih nazadovanje. To nazadovanje bi bilo nastopilo tudi, če bi Kuba ne bila omejila svoje produkcije. Če bo Evropa svoj pesni areal pomnožila, bo šla najbrž tudi Kuba s svojo produkcijo gor.

Veletrgovina kolonialne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

**Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode**

**Točna in solidna
postrežba!**

Zahtevajte cenik!

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene na ljubljanskem trgu. (12. marca 1927.) Kilogram govejega mesa 10 do 18 Din, teletine 17 do 20, prašičjega 19 do 22,50, slanina 19 do 22. — Kokoš 30 do 40, petelin 30 do 35, domači zajec 10 do 30. — Kilogram ščuk 20 do 30, postrvi 60. — Liter mleka 2,50 do 3, par jaje 1,75 do 2; kg jabolka 6 do 12, pomaranča 1 do 2,50, limona 0,75 do 1, ore-

hov 12, luščenih orehov 34; kg pšenične moke št. 0 5,50 do 6; kg ajserce 16, endivije 16, berivke 50, matavilca 30, radiča 16 do 20, zelja 6 do 7, rdečega 8 do 10, kislega 4, ohrovt 6 do 7, karfiol 10 do 12, kolerab 10 do 12, kolerab-podzemljic 1 do 1,50, špinače 16 do 18, graha v stročju 18 do 20, čebule 4 do 5, česna 8 do 10, krompirja 1,75 do 2,25, repe 1 do 1,50, kisle repe 3, korenja 1,50 do 5, peteršilja 8 do 10.

Cene za plemenite kovine v Parizu. V Parizu so notirale dne 19. p. m. cene za plemenite kovine, računajoč za 1 kg čiste kovine: Zlato pri nakupu 16.350 frankov; pri prodaji 17.200 fr., srebro pri nakupu 480 fr., pri prodaji 550 fr., platina pri nakupu 86.000 fr., pri prodaji 91.000 fr., iridirana platina 25% 107.000 fr., iridium 150.000 fr., srebrni nitrat 375 fr.

Cene živine v Marselju. Na klavnici v Marselju so se notirale za živino od 18. do 24. februarja, računajoč za 100 kg žive teže: Voli in krave prve vrste 760 do 800 frankov; druge vrste 600 do 750 frankov; ovni in ovce prve vrste 1200 do 1325 fr., druge vrste 900 do 1150 fr.; teleta 1350 do 1450 fr., druge vrste 1000 do 1100 fr.; Jagnjeta 1100 do 1200 fr., druge vrste 1000 do 1050 fr.; domače svinje 1150 do 1175 frankov.

KOVINSKI TRG.

Iz Amerike poročajo o nadalje zbolšanem povpraševanju in o dvigu produkcije jekla. Jeklarne delajo z 89% kapacitete. Zlasti se je pomnožilo povpraševanje petrolejske industrije, in tudi železnice so veliko naročile. Tudi železni trg je trden.

Mesec marec je v trgovini železa označen navadno po živahniji kupčiji in po večjem nakupovanju konsumentov, ker se hoče konsum kriti za pomladansko potrebo. V Evropi pa kupčijo ne označajo kot zadostljivo. Vse je čakalo na konec posvetovanj v Düsseldorfu. Ne ve se še, kako bodo zaključki posvetovanj vplivali na železnem in jeklenem trgu. O Düsseldorfu glej poseben članek. Ugodno znamenje je, da so bili pri posvetovanjih tudi Angleži navzoči.

Casopisje poroča zanimive podatke o porabi domačega konsuma v primeri s skupno produkcijo v posameznih državah: nemški domači konsum porabi celih 80% nemške produkcije, francoski 50%, belgijski 30 in luksemburški 15%. Vidimo, da so razmere zaenkrat za Nemčijo najboljše, ker ji ni treba toliko skrbeti za inozemske odjemalce.

Angleški trg je označen po velikem pomanjkanju jekla in železa in po visokih cenah koksa. Domači konsum ni zadovoljiv, kupci smatrajo cene za previsoke,

upajo na nižje in nočejo dosti nakupovati. Krije se samo najnujnejša potreba. Vstrij gre pa vedno večje prizadevanje eksporterjev, da se zasidrajo izven Anglije, in so se pojavile angleške ponudbe tudi že na evropskem kontinentalnem trgu. Zadnje domače cene: Cleveland št. 1 87 šilingov, št. 3 82/6, št. 4 81/6.

Iz Francije poročajo, da se je položaj zboljšal. Sicer povpraševanje konsuma še zmeraj ni zadovoljivo in se poznajo posledice valutnih razmer v francoskem gospodarstvu še zmeraj; vendar se pa zdi, da se začenja gospodarsko življenje polagoma stabilizirati. Nikakor ne računajo z nadaljnjim znižanjem cen in se zdi takšno znižanje vsem krogom neutemeljeno. Konec januarja je delalo 147 plavžev, lani 31. januarja pa 156. Januarska produkcija surovega železa je bila nekoliko manjša kot decembarska in je dala 805.000 ton (decembra 827.000).

Belgijski železni trg se v zadnjem času prav dobro drži; zlasti ugodno je povpraševanje po surovem železu in po polfabrikatih, pa tudi po pločevini, posebno še po fini. Cene: železo v palicah 915 do 925 belg. frankov, tračnice 1000, surova pločevina 1100, srednja 1200, fina 1250 do 1300. Na koncu februarja je delalo 58 plavžev, 1 manj kot 28. februarja l. 1926.

Na Nemškem je položaj slejkoprejš ugoden. Kako zelo kupuje domači konsum, smo že zgoraj zapisali, pa pričakujemo v pomladi še večjega povpraševanja.

Na češkoslovaškem nič posebnega; kupčija je v znamenju prihajajoče pomladanske sezije.

Pogajanja s Poljaki o pristopu v kartel se nadaljujejo.

Da Thyssen v Rimu ni prišel z Mussolinijem do nikakšnega zaključka, smo pisali pred par dnevi. Italija noče pristati na to, da bi reducirala obrat svoje mlade kovinske industrije.

Nekdanji poljski trgovski in industrijski minister Gliwicz, ki je vodil v Düsseldorfu po naročilu poljske kovinske industrije pogajanja o pristopu Poljske k mednarodnemu kartelu, je podpisal v imenu poljske skupine poseben dogovor z avstrijsko, češkoslovaško in ogrsko skupino, ki jamči tem skupinam teritorialno produkcijsko jamstvo. Poljski kovinski industriji so prepustili domači poljski trg izključno le v njeno porabo. Pristop k mednarodnemu kartelu naj bi neodvisno od domačega trga zagotovil poljski kovinski industriji nekatere eksportne prednosti. Pravijo, da bo do odločitve o pristopu Poljske prišlo tekom bližnjih dni. Torej bo tudi to vprašanje prišlo že vendar enkrat z dnevnega reda. Kdaj pride Jugoslavija na vrsto?

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. marca t. l. ponudbe za dobavo 1 opalografa in raznega materiala; do 21. marca t. l. glede oddaje del v kamnolomu; do 22. marca t. l. glede dobave pločevine za kritje vozov, raznega platna, raznih tapet, pljuvalnikov, borovih plohov, brusnih kamnov, cinkove pločevine, lokomotivnih ognjenih cevi, kolesnih obrobov, terpentina, salinijaka, trdilnega praška, krvolužne soli in kostne moke, bakrenih plošč, okroglega železa, drobno zrnatega železa, pločevine v snopih ter žel. pločevine. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 21. marca t. l. ponudbe za dobavo 20.000 kg živega neugašenega apna in gumijevih cevi; do 23. marca t. l. 2.500 kg masti za jamske vozičke; do 24. marca t. l. glede dobave 1500 m jeklene vrvi; do 25. marca t. l. glede dobave 10.000 kg jamskih tračnic; do 26. marca t. l. pa glede dobave 40.000 kilogramov cementa. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 24. marca t. l. ponudbe glede dobave cilindrskega in strojnega olja; do 26. marca t. l. glede dobave jamskega lesa; do 28. marca t. l. pa glede dobave 30 komadov dežnih plaščev za delavce. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave 8000 kilogramov karbida; do 24. marca glede dobave okroglega železa, železne pločevine in gumijevih plošč; do 25. marca t. l. pa glede dobave 1000 komadov pil. — Dne 26. marca t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju javna ustmena licitacija za dobavo 19.000 kub. metrov drv. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

M. FELDIN MARIBOR

**Specijalna trgovina
svilenih rut in šerp.**

Glavna zaloga trvdke:
**Heinrich Deutsch & Co.
WIEN**

Veletrgovina A. ŠARABON v Ljubljani

prilagojena

**špecerijsko
blago**

raznoversno žganje,
moko in deželne pridelke. — Raznoversno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave s
električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le

za dom, obrt in industrijo
v vseh opremlj.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Peek v vseh vseh opremlj.

Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Nizka cena, tudi na obroke.

Josip Petelinc

Ljubljana

Glav. Prešernovega spomenika.

Otvoritev nove prometne pisarne

Prvo zdruštvo hišnih posestnikov v Ljubljani naznanja, da je otvorilo v Ljubljani
Salendrova ulica št. 6/II oblastno dovoljeno

PROMETNO PISARNO

za posredovanje pri nakupu in prodaji hiš in zemljišč, pri oddaji in zamenjavi stanovanj in prevzemih hiš. — Za prodajo je zaznamovanih že več hiš in vil. Za izvršeno posredovanje se bodo računale nizke pristojbine. Potrebne informacije se dobe ustno ali pisмено brezplačno.

**Najboljši liker
za želodec je**

Zdravnik želodca.

Dobi se povsod, koder
cenijo dobro in zdravo
pijačo; kjer ga še ni,
naj se ga takoj naroči
pri trvdki

Lovro Sehenik

žganjarna in rastlin-
ska destilacija
Ljubljana 7.

TRIKO PERILO

za moške, žene in otroke,
volna v rami barva, rokavice,
srajce, dokolenice, nahrtniki
na kolara in lovor, dežniki,
kloti, kifoni, šepalroci, palice, vilice, noži,
likarje, potrebščine za šivilje,
krojače, čevljarje, brivce
edino le pri trvdki

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene! Na veliko in malo!

INSERIRAJTE V TRGOVSKEM LISTU!

Se priporoča za tisk
vseh trgovskih,
obratnih, industrijskih
in uradnih tiskovin.
Lastna knjigovodstva
TELEFON ŠT. 552

TISKARNA MERKUR

TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13.

Tiska časopise, knjige,
brošure, cenike,
tabele, statuta, vabil,
leta, letake, lepake,
posetnice i. t. d.
TELEFON ŠT. 552